

Kirjallinen lausuma valtioneuvoston asetuksesta valtionavustuksesta sairaanhoitopiireille koronavirusepidemiasta aiheutuvien kustannusten ja alijäämän kompensointiin.

VN/13869/2020

Koronaviruspandemiaan varautumisesta, torjunnasta ja hoidosta, niihin liittyvästä irtaimen käyttöomaisuuden hankinnasta aiheutuu palvelun järjestäjälle merkittäviä välttämättömiä kustannuksia. Erityisesti tilojen jakaminen infektio-oireisten potilaiden ja muiden hoitoa tarvitsevien potilaiden kesken aiheuttaa henkilökunnanlisätarvetta. Tehohoitokapasiteetin kasvattamiseen varautuminen lisää välttämätöntä henkilöstön koulutustarvetta. Koulutus sitoo paljon resurssia, koska sitä ei voi hoitaa normaalien työvuorojen aikana. ***Koulutuksessa olevan henkilöstön normaalit työtehtävät joudutaan paikkaamaan tehtäväsiirtojen, sijaisten ja toimintojen tauottamisen keinoin.*** Henkilöstön laaja suojautuminen vaatii paljon suojarusteita. Infektio-oireisia potilaita joudutaan testaamaan laajasti ja altistuneiden selvittäminen on työlästä.

Lausuntoesityksen mukaisesti valtionavustusta voidaan myöntää erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 7§:n mukaisille sairaanhoitopiirin kuntayhtymille. Edelleen avustus voidaan myöntää valtionavustuslain 5§:n 2 momentin mukaisena yleisavustuksena valtionavustuksen saajan toimintaan yleisesti. Valtionavustuksen saaja ja avustuslaji ovat asetusluonnoksessa hyvin määriteltyjä. Edelleen valtionavustuksen käyttötarkoitus on oikein määritelty.

Valtionavustuksen myöntämisen osalta asetusluonnoksessa todetaan, että enintään neljä viidesosaa jaetaan sairaanhoitopiirien jäsenkuntien asukasmäärien perusteella ja enintään yksi viidesosa sairaanhoitopiirissä toteutuneiden koronaviruksesta aiheutuneiden tehohoitovuorokausien perusteella. ***Esitetty jako ei huomioi mitenkään maakuntien erilaisia ikärakenteita ja siten erilaista riskiryhmiin kuuluvien osuutta suhteessa väestömäärään. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän näkemyksen mukaan väestön ikärakenne ja siten riskiryhmään kuuluvien henkilöiden suhteellinen osuus väestöstä tulisi ottaa huomioon valtionavustuksen jakoperusteissa. Kustannusten kasvu syntyy erittäin suurelta osin pandemiaan valmistautumisesta ja pandemian torjunnasta, joten riskiryhmään kuuluvan väestön määrä olisi kaikkein oikeudenmukaisin valtionavustuksen jakoperuste.***

Toimintojen alasajo koronavalmiutta rakennettaessa muodostui pääosin siten, että riskiryhmiin kuuluvien ei kiireellistä –hoitoa rajoitettiin riskiperusteisesti. Tästä loogisesta menettelystä seuraa suora seuraus, jossa hoitovelkakustannukset kasvoivat myös suorassa suhteessa väestön yli 70 –vuotiaiden määrään sekä riskiryhmiin kuuluvien osuuteen

Ilkka Pirskanen

toimitusjohtaja

Pohjois-Karjalan Sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Siun sote